



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-410/22-E

Název	Základní škola Chvaletice, okres Pardubice
Sídlo	9. května 148, 533 12 Chvaletice
E-mail	zschvaletice@email.cz
IČ	60 158 841
Identifikátor	600 096 301
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Knollová
Zřizovatel	město Chvaletice
Místo inspekční činnosti	9. května 148, Chvaletice
Termín inspekční činnosti	21. až 23. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny. Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělával v deseti třídách 221 žák 1. – 9. ročníku (kapacita 600), včetně 39 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž pět je vzděláváno podle individuálních vzdělávacích plánů. Škola také

eviduje čtyři žáky s odlišným mateřským jazykem. Od poslední inspekce došlo k navýšení počtu žáků. K pravidelné docházce do dvou oddělení školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 59 účastníků (kapacita 100).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává svou funkci dva roky. Vedení organizace má konkrétní představu o jejím strategickém rozvoji, dílčí cíle vytyčené v koncepci se daří postupně naplňovat a jsou pravidelně vyhodnocovány ve výročních zprávách. Ředitelka se zástupcem si účelně rozdělili řídicí kompetence. Úroveň vzdělávání sleduje vedení školy především prostřednictvím hospitací, tematicky zaměřených kontrol a dotazníků zaměřených na klima školy a úroveň vzdělávání, na jejichž základě přijímá většinou účinná opatření ke zlepšení. Oproti předchozí inspekční činnosti došlo k dílčímu zlepšení v nastavení systému kontrolní a evaluační činnosti, ze které jsou vyvozovány závěry pro další zkvalitňování činnosti školy. Metodické orgány jsou převážně funkční, vhodně se podílejí především na organizaci vzdělávání, sjednocování vzdělávacích postupů a hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola dostatečně prezentuje na svých webových stránkách i nástěnkách, dává důraz na sounáležitost se svým městem a regionem. Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků je vhodně nastaven prostřednictvím platformy Škola on-line a webových stránek, spolupráce je vhodně rozvíjena při pravidelných třídních schůzkách i individuálních osobních jednáních.

Základní vzdělávání zajišťuje 17 učitelů, z nichž tři nemají odbornou kvalifikaci, avšak doplňují si ji studiem. Zájmové vzdělávání ve školní družině uskutečňují dvě vychovatelky, z nichž jedna je bez odborné kvalifikace a studuje pro její získání.

Podíl odborně kvalifikovaných pedagogů se od předchozí inspekce zvýšil. Četné další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) se uskutečňuje v souladu s potřebami školy. Specializované vzdělávání absolvovala výchovná poradkyně a ředitelka, která se zabývá kariérovým poradenstvím. Metodik prevence si potřebné specializované vzdělání doplňuje studiem. Ředitelka průběžně usiluje o získání pedagogických pracovníků s odbornou kvalifikací.

Materiální podmínky pro realizaci obou ŠVP jsou dobré, oproti předcházejícímu inspekčnímu zjištění došlo k výraznému zlepšení především v oblasti informačních technologií. Většina učeben je opatřena dataprojektorem nebo interaktivní tabulí, nově byla vybavena počítačová učebna. Jazykové učebny splňují požadavky pro výuku jazyků včetně prostoru pro skupinovou práci. Žáci často využívají knihovnu, jejíž obsah je průběžně doplňován. Pro výuku tělesné výchovy škola účelně používá prostornou tělocvičnu, víceúčelové hřiště a sportovní halu v majetku města. Školní družina má k dispozici vlastní zázemí pro své různorodé aktivity, vhodně využívá také další prostory školy. Přidělené finanční prostředky jsou cíleně investovány do postupného zlepšování podmínek pro vzdělávání, vybavení školními pomůckami i do DVPP.

Škola dbá na zajištění bezpečného prostředí, vyhodnocuje bezpečnostní rizika a k jejich odstranění přijímá účinná opatření, např. zabezpečení vstupů proti vniknutí cizích osob, dohledy nad žáky v dostatečném rozsahu. I když se počet úrazů v posledních čtyřech letech snižuje, stále je míra úrazovosti nadprůměrně vysoká. Jedná se zejména o poranění při skupinové činnosti v rámci tělesné výchovy. Žáci jsou opakovaně poučováni o bezpečnosti při výuce, akcích školy i o přestávkách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací cíle hospitovaných hodin byly stanoveny v souladu se ŠVP pro základní vzdělávání, výuka byla většinou dobře připravená a probíhala v příjemné atmosféře. Pozitivem výuky bylo časté dělení tříd. Menší počet žáků ve vzdělávací skupině umožnil učitelům náležitý individuální přístup k žákům. Přesto byla práce žáků jen ojediněle diferencovaná, a to pouze na žáky se SVP a téměř vůbec na žáky talentované nebo motivované. Dané cíle směřovaly k upevňování znalostí a dovedností, méně již k rozvíjení postojů žáků. Didaktická technika byla vhodně využívána vyučujícími převážně k prezentaci učiva či zadávání úkolů, jen zřídka žáci sami použili interaktivní tabuli nebo dataprojektor. Převažující účelná frontální výuka byla na prvním stupni vhodně doplněna skupinovou prací, na druhém stupni více samostatnou prací. Upevňování a procvičování učební látky byl věnován dostatek prostoru. Činnost asistentek pedagoga, koordinovaná vyučujícími, byla přínosná pro všechny žáky.

Nedostatkem bylo, že přibližně v jedné třetině hodin byli žáci pouze seznámeni se správným výsledkem zadané práce či zopakováním řešení jedním z žáků na tabuli, chybělo odůvodnění postupu. Často chyběl strukturovaný závěr hodin s vyhodnocením dosaženého cíle učitelem nebo žáky.

V hodinách českého jazyka na prvním stupni byly účelně prohlubovány již dříve získané vědomosti a znalosti žáků. Učitelky účelnými formami rozvíjely jejich slovní zásobu, vyjadřování a využívaly mezipředmětové vztahy. Žáci byli účelně motivováni ke čtenářství. Na druhém stupni byla u žáků náležitě podporována kreativita a diskuze. Patrná byla i účelná motivace k práci.

Ve výuce dějepisu vyučující vhodně zařadila promítání filmů o československé historii 20. století. Avšak jiné specifické formy, metody a témata charakteristické pro výuku moderních dějin nebyly využity.

Při výuce cizích jazyků na obou stupních vyučující náležitě podporovali komunikační dovednosti žáků. Dbali na systematické osvojování slovní zásoby a správnou výslovnost. Žáci byli účelně motivováni k aktivní komunikaci v cizím jazyce.

Obsah hodin matematiky na prvním stupni vhodně navazoval na dřívější poznatky a vědomosti žáků. Učitelky účinně zařazovaly aktivizační činnosti a matematické rozcvičky. Následně žáci procvičovali a upevňovali početní operace a algoritmy. Činnosti a aktivity se efektivně střídaly, většina žáků se do nich aktivně zapojovala.

V přírodovědných předmětech na druhém stupni vyučující vhodně využívali již získané zkušenosti a znalosti žáků. Ti patřičně odpovídali na dotazy a věcně diskutovali. Žádoucí badatelská činnost se vyskytovala v přírodovědných předmětech minimálně. V přírodopise vyučující efektivně použila vlastní exemplář vodní řasy k praktické ukázce a zvýšení zájmu žáků o tuto problematiku. Ke kritickému myšlení a schopnosti využívat různé zdroje informací byli žáci vedeni ojediněle. Stejně tak bylo v hodinách nedostatečné zapojení efektivní skupinové práce či práce ve dvojicích. Prostor pro zlepšení je v diferenciaci úloh a v podpoře čtenářské gramotnosti v přírodovědných předmětech.

Aktivity v hodinách tělesné výchovy účinně motivovaly žáky k zájmu o vybrané sporty, systematicky podporovaly rozvoj jejich sociálních kompetencí a zvyšování tělesné zdatnosti.

Ve školní družině vychovatelky účelně střídaly řízené a spontánní aktivity, efektivně využívaly metody a formy práce zaměřené především na podporu pohybových dovedností a zájmu o sport. Příjemná atmosféra v zájmovém vzdělávání pozitivně ovlivňovala účastníky k rozvoji jejich zájmů. Tematicky zaměřené aktivity účelně rozvíjejí individuální předpoklady účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola vhodně využívá externí hodnocení výsledků vzdělávání žáků po distanční výuce a také vnitřní evaluační nástroje ve formě dotazníků a anket pro učitele, žáky i jejich zákonné zástupce. Celkové hodnocení jednotlivých oblastí školy z pohledu žáků, rodičů a učitelů vyznívá pozitivně. Nejproblematictějšími předměty z pohledu klasifikace byly kromě českého jazyka a matematiky také přírodopis, fyzika a dějepis. Z analýzy prospěchu ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 je zřetelné zhoršení přibližně poloviny žáků při přechodu z prvního na druhý stupeň převážně v matematice, přírodopisu a fyzice. Přijímaná opatření nebyla vždy účinná.

Pro zhodnocení míry dosažení očekávaných výsledků podle ŠVP pro základní vzdělávání jsou významné výsledky školních a okresních kol předmětových soutěží jako je např. Matematický klokan, ve kterých žáci pravidelně dosahují velmi dobrých výsledků.

Ve školním roce 2020/2021 všichni žáci prospěli, přibližně 68 % žáků prospělo s vyznamenáním. Hodnocení chování všech žáků bylo velmi dobré. Příležitostí ke zlepšení je udělování pochval pro podporu motivace žáků ke školní práci a dalším aktivitám v rámci instituce.

Školní poradenské pracoviště, které tvoří ředitelka, výchovná poradkyně a metodik primární prevence, řeší vzniklé problémy bezodkladně. Systematicky a efektivně poskytují podporu, poradenství a konzultace žákům a jejich zákonným zástupcům. Kariérové poradenství se daří zajišťovat v potřebném rozsahu i kvalitě. Preventivní systém je dobře nastaven a účinně realizován, omezovány jsou všechny formy rizikového chování, spolupráce se zainteresovanými vnějšími subjekty je efektivní. V aktuálním školním roce v ZŠ začala pracovat žakovská rada, jejímž cílem je poskytovat vedení školy náměty pro zlepšení prostředí školy a k realizaci školních akcí. Efektivita poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se ŠVP je z hlediska jejich prospěchu dobrá. Vedení školy přijímá převážně účinná opatření, výsledky většiny žáků se postupně zlepšují nebo stabilizují. Ukládaná kázeňská opatření jsou převážně účinná. Nejčastějším problémem k řešení je záškoláctví, škola v tomto směru spolupracuje s příslušnými orgány.

Aktivní a dlouhodobá spolupráce se zřizovatelem, firmami, institucemi i organizacemi s různým zaměřením má významný pozitivní dopad do vzdělávání. Škola realizuje cíleně akce se zaměřením na environmentální výchovu, které pozitivně ovlivňují vztah žáků k přírodě a životnímu prostředí. Pro podporu a rozvoj individuálních zájmů nabízí žákům také širokou škálu zájmových kroužků, které žáci využívají.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je úzce provázáno s činností školy. Účastníci jsou cíleně podporováni v rozvoji svých zájmů a smysluplně průběžně motivováni, což je zřejmé z výsledků realizovaných činností. Jejich individuální výsledky korespondují se stanovenými cíli příslušného vzdělávacího programu.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekční činnosti došlo k výměně ve vedení školy, nová ředitelka je ve funkci dva roky.
- Škola odstranila téměř všechny nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti.
- Významně se zlepšily materiální podmínky, především ve vybavení informační a digitální technikou.

Silné stránky

- Vyhodnocování průběžných výsledků vzdělávání žáků, klima školy a kvality vzdělávání prostřednictvím hospitací, dotazníků, externích testů a anket všech účastníků vzdělávání vede k vytváření prostředí podporující učení.
- Spolupráce školy s partnery má významný pozitivní přínos do vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná diferenciací výuky směrem k nadaným nebo motivovaným žákům na druhém stupni.
- Málo efektivní ověřování splnění cílů výuky učiteli.
- Nedostatečné využívání informačních zdrojů při výuce.
- Zhoršení prospěchu přibližně poloviny žáků při přechodu z prvního stupně na druhý.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat úkoly pro nadané nebo motivované žáky při výuce na druhém stupni.
- Zaměření učitelů na četnější vyhodnocování cílů výuky žáky.
- Využívat účelně informačních zdrojů žáky a následné zařazení práce se zjištěnými informacemi.
- Sledovat průběžné výsledky vzdělávání žáků při přechodu do 6. ročníku, předcházení jejich výraznému zhoršení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání, účinnost k termínu inspekce
2. Školní řád ZŠ a vnitřní řád školní družiny, účinnost k termínu inspekce
3. Třídní knihy ZŠ a přehledy výchovně vzdělávací práce, rozvrhy vyučovacích hodin, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, účinnost k termínu inspekce
4. Dokumentace k řízení a kontrole (plán hospitační a kontrolní činnosti, záznamy z hospitací, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), školní roky 2020/2021 a 2021/2022
5. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, účinnost k termínu inspekce

6. Personální dokumentace (vzorek dokladů o dosažené kvalifikaci učitelů, o jejich dalším vzdělávání, pracovní smlouvy, rozvržení přímé pedagogické činnosti), školní rok 2021/2022, účinnost k termínu inspekce
7. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021
8. Školní matrika ZŠ a školní družiny včetně dokladů o přijímání žáků a účastníků zájmového vzdělávání ke vzdělávání, školní rok 2021/2022
9. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, účinnost k termínu inspekce
10. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-629/18-E, z 20. června 2018
11. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2020 a k 30. září 2021, Závazné ukazatele rozpočtu NIV – rok 2021, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2020 a 2021
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (směrnice k bezpečnosti a ochraně zdraví, protokol o roční odborné technické kontrole, knihy úrazů), školní rok 2021/2022, účinnost k termínu inspekce
13. Evaluační materiály školy (dotazníky pro žáky, učitele, rodiče; záznamy z hospitační činnosti), školní rok 2021/2022, účinnost k termínu inspekce
14. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy www.zs.chvaletice.cz), účinnost k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D. v. r.

Mgr. Bc. Stanislava Matulová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Stanislava Matulová v. r.

Bc. Dana Nulčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulčková v. r.

V Praze 12. dubna 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Knollová, ředitelka školy

Mgr. Jana Knollová v. r.

Ve Chvaleticích 22. dubna 2022